

HOIURÜHMA JA LASTEAIARÜHMADE ÕPPEKAVA

SISUKORD

1	RÜHMADE LIIK, VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD.....	3
2	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRK JA LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED....	5
3	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA KORRALDUS	7
3.1	ÕPPEPERIOOD.....	7
3.2	TEGEVUSKAVA	8
3.3	PÄEVAKAVA PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	8
3.4	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA LÄBIVIIMINE.....	10
3.5	ÕPPEKÄIKUDE KORRALDUS	13
3.6	ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE DOKUMENTEERIMINE.....	14
4	ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED	16
5	LAPSE ARENGU HINDAMISE NING TOETAMISE PÕHIMÕTTED, DOKUMENTEERIMINE JA KORRALDUS	18
5.1	LAPSE ARENGU JÄLGIMINE	18
5.2	LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED	19
5.3	LAPSE ARENGU DOKUMENTEERIMINE	21
5.4	LAPSE ARENGU TOETAMINE	24
5.5	EELDATAVAD ÜLDOSKUSED JA VALDKONNAOSKUSED	25
6	LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	34
6.1	KOOSTÖÖ LAPSE ARENGU TOETAMISEL	35
6.2	PEREVESTLUS.....	36
6.3	ARENGUVESTLUS.....	36
6.4	LAPSEVANEMATE OSALEMINE LASTEAIA TEGEVUSES	37
7	ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	37

1 RÜHMADE LIIK, VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD

ÜLDANDMED

Võsu Kooli hoiurühm ja lasteaiarühmad on koolieast noorematele lastele alushariduse omandamist võimaldavad üksused, mis kuuluvad Võsu Kooli koosseisu. Rühmad asuvad kolmes asukohas:

Vihulas (Vihula küla, 45402 Haljala vald)

- lasteaiarühm Särasilmad lastele vanuses 1,6-7 eluaastat

Vösul (Kooli 1a, Võsu alevik, 45501 Haljala vald)

- hoiurühm Võsupõnnid lastele vanuses 1,6-3 eluaastat
- lasteaiarühm Vösukesed lastele vanuses 3-5 eluaastat
- lasteaiarühm Rannalõvid lastele vanuses 5-7 eluaastat

Võsuperes (Mudila, Võsupere küla, 45202 Haljala vald)

- lasteaiarühm Rõõmupallid lastele vanuses 1,6-7 eluaastat

VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD

Võsu Kooli ühine eesmärk on tagada igale lapsele sujuv haridustee hoiurühmast ja lasteaiarühmadest põhikooli lõpuni, toetades lapse arengut ja õppimist kogu haridustee vältel. Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmade õppe- ja kasvatustegevus lähtub alushariduse riiklikus õppekavas toodud alusväärtustest ning toetab lapse turvalist ja täisväärtuslikku lapsepõlve. Nendest põhimõtetest lähtudes on Võsu Kooli rühmade **väärtused** järgmised:

- **Individuaalsus.** Iga laps on ainulaadne. Märkan ja toetan lapse heaolu, huve, tugevusi ja arengut ning loon võimalusi uurida, avastada ja õppida talle sobival viisil ja tempos.
- **Koostöö.** Olen avatud ja arvestan teistega. Tegutsen koos laste, kolleegide ja lapsevanematega, sest ühiste eesmärkide nimel tegutsedes sünnivad parimad lahendused.
- **Hoolivus.** Märkan ja väärtustan iga inimest enda ümber. Loon turvalise ja toetava keskkonna, kus üksteisega arvestamine, abistamine ja austus on loomulik osa igapäevaelust.
- **Loovus.** Julgen katsetada, avastada ja mõelda uut moodi. Toetan laste uudishimu, fantaasiat ja ideede elluviimist ning väärtustan loovat lähenemist õppimisel.

- **Loodus.** Märkan ja väärtustan ümbritsevat loodust. Õpin loodust tundma, tegutsen loodust hoidvalt ning teen valikuid, mis toetavad keskkonnateadlikku mõtteviisi.

Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiaühmade õppe- ja kasvatustegevuse eripära kujuneb looduslähedasest asukohast, koostöisest õpikeskkonnast ning lapsest lähtuvatest õppimisviisidest. Lasteaia igapäevases tegevuses väärtustatakse keskkonda, kogukonda ning lapse aktiivset osalemist õppimises.

- **Looduskeskkonna kasutamine õppimisel**
Võsu Kooli rühmade eripäraks on looduslähedane asukoht Lahemaa rahvusparki piirkonnas. Ümbritsev looduskeskkond pakub mitmekesiseid võimalusi õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimiseks ning on oluline osa laste igapäevasesest õpikogemusest. Lapsed saavad vahetult kogeda looduse muutumist, märgata erinevaid loodusnähtusi ning õppida loodust hoidma ja väärtustama. Looduses tegutsemine toetab laste liikumisvajadust, uudishimu, avastamisrõõmu ja keskkonnateadlikkuse kujunemist.
- **Projektõpe õppetegevuste korraldamisel**
Võsu Kooli rühmades kasutatakse õppetegevuste kavandamisel ja läbiviimisel projektõpet. Projektõpe võimaldab lastel õppida läbi uurimise, avastamise ja praktiliste tegevuste. Õppeteemad lähtuvad sageli laste huvidest ning seovad erinevad õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad tervikuks. Selline lähenemine toetab laste aktiivset osalemist õppimisprotsessis, arendab loovust, koostööoskust ja iseseisvat mõtlemist.
- **Koostöine õpikogukond**
Lasteaias väärtustatakse koostööd laste, õpetajate ja lapsevanemate vahel. Igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses toetatakse üksteisega arvestamist, abistamist ning ühiste eesmärkide nimel tegutsemist. Koostööd tehakse ka rühmade ja koolipere liikmete vahel, et luua ühtne ja toetav õpikeskkond. Õppetegevusi rikastab koostöö kohaliku kogukonnaga, ümberkaudsete asutustega ja ettevõtetega, mis aitab lastel paremini tundma õppida oma kodukohta ning kujundab kogukonnatunnet.
- **Iga lapse individuaalse arengu toetamine**
Võsu Kooli rühmades pööratakse tähelepanu iga lapse märkamisele ja tema individuaalsete vajaduste arvestamisele. Õppe- ja kasvatustegevuste kavandamisel lähtutakse laste arengutasemest, huvidest ja tugevustest. Selline lähenemine võimaldab toetada iga lapse enesekindluse kujunemist, õppimisrõõmu ja arengut turvalises ning toetavas keskkonnas.

2 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRK JA LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED

Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmade õppe- ja kasvatustegevus lähtub riiklikust õppekavast, lasteaiaväärtustest ja eripäradest ning toetab lapse terviklikku arengut turvalises ja kaasavas õpikeskkonnas.

EESMÄRK

Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmade õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on toetada iga lapse mitmekülgset ja järjepidevat arengut koostöös kodu, rühmade ja kogukonnaga ning kujundada valmisolek sujuvaks haridustee jätkamiseks koolis. Õppe- ja kasvatustegevus toetab lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut turvalises, kaasavas ja arengut soodustavas keskkonnas. Lapsele luuakse võimalused tegutseda aktiivselt ja iseseisvalt, teha valikuid, uurida, avastada, mängida ja luua ning kogeda õppimis- ja tegutsemisrõõmu. Erilist tähelepanu pööratakse lapse iseseisvuse, eneseväljendus- ja koostööoskuse, eneseregulatsiooni, keskendumisvõime, uudishimu ja õpijulguse kujunemisele ning kooliks vajalike alusoskuste arengule.

Õppe- ja kasvatustegevuses lähtutakse põhimõttest, et iga laps on väärtuslik ja tema areng on individuaalne. Laste arengulisi, keelelisi, kultuurilisi ja muid individuaalseid erinevusi käsitletakse rühma loomuliku osana. Lapse arengutaseme, huvide, tugevuste ja vajadustega arvestades toetatakse tema aktiivset osalemist ning kujundatakse positiivset hoiakut õppimise ja iseenda arengu suhtes.

Lapse arengut toetatakse järjepidevas koostöös kodu ja kogukonnaga, lähtudes arusaamast, et lapse heaolu ja arengut toetab kõige paremini temaga seotud täiskasvanute ühine ja kooskõlaline tegutsemine.

PÕHIMÕTTED

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- **lapsest lähtumine** – arvestatakse lapse huvide, vajaduste, arengutaseme, tugevuste ja varasemate kogemustega ning toetatakse lapse aktiivset osalemist. Lapse arvamuse ja

soovidega arvestatakse tema vanusest ja arengutasemest lähtudes, säilitades täiskasvanu vastutuse lapse heaolu, arengu ja turvalisuse eest.

- **mängulisus ja aktiivne õppimine** – õppimine toimub eelkõige mängu, uurimise, katsetamise, liikumise, suhtlemise ja praktilise tegutsemise kaudu;
- **individaalsuse arvestamine ja kaasamine** – tegevusi, vahendeid ja keskkonda kohandatakse vastavalt laste erinevatele võimetele ja vajadustele ning võimaldatakse kõigil lastel osaleda;
- **lõimitud õppimine** – üldoskusi ja õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi seostatakse omavahel ning õpitavat seostatakse lapse igapäevaelu ja ümbritseva maailmaga;
- **iseseisvuse ja tulevikuoskuste toetamine** – kujundatakse lapse enesejuhtimis-, mõtlemis-, suhtlemis-, koostöö- ja probleemilahendusoskusi ning oskust teha valikuid ja võtta eakohast vastutust;
- **koostöö** – lapse arengut toetatakse koostöös laste, rühma meeskonna, lapsevanemate, tugispetsialistide ja kogukonnaga;
- **digivahendite eesmärgipärane kasutamine** – digivahendeid kasutatakse mõõdukalt ja eesmärgistatult õppimise, uurimise, loovuse ja eneseväljenduse toetamiseks.

METOODIKAD JA LÄHENEMISED

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel kasutatakse Võsu Kooli hoiurühmas ja lasteaiarühmades mitmekesiseid metoodilisi lähenemisi, mis toetavad lapse aktiivset osalemist, mängulist ja kogemuslikku õppimist ning õpitava seostamist ümbritseva keskkonnaga.

Projektõpe. Võsu Kooli rühmades kasutatakse õppimise korraldamisel projektõppe põhimõtteid. Projektide teemad kujunevad laste huvidest, küsimustest, tähelepanekutest ja kogemustest ning õpetaja loodud õppimisvõimalustest. Projekti käigus uuritakse, arutletakse, katsetatakse, otsitakse teavet ja lahendusi ning lõimitakse erinevaid õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi. Õpetaja suunab ja toetab õppimisprotsessi ning aitab lastel oma avastusi ja kogemusi mõtestada.

Õppimine läbi mängu. Mäng on lapse loomulik ja peamine õppimisviis. Mängu kaudu kogeb ja mõtestab laps ümbritsevat maailma, harjutab uusi oskusi ning kinnistab õpitut. Väärtustatakse nii lapse juhitud vaba mängu kui ka õpetaja suunatud mängulisi tegevusi ning lapsele võimaldatakse piisavalt aega mängu algatamiseks, arendamiseks ja lõpetamiseks.

Õuesõpe ja looduskeskkonna kasutamine. Õpikeskkonnana kasutatakse aktiivselt lasteaia õueala ja ümbritsevat looduskeskkonda. Võsu Kooli rühmade asukoht Lahemaa rahvuspargi piirkonnas võimaldab lastel õppida vahetu kogemuse, uurimise, liikumise ja avastamise kaudu. Õues tegutsemine toetab laste loodushuvi, liikumisaktiivsust ning loodust hoidva ja väärtustava suhtumise kujunemist.

Liikuma Kutsuva Kooli põhimõtted. Võsu Kooli kooliosa osaleb programmis Liikuma Kutsuv Kool ning selle põhimõtteid rakendatakse võimalusel ka hoiurühma ja lasteaiarühmade igapäevases tegevuses. Õppe- ja kasvukeskkonda ning tegevusi kujundatakse viisil, mis toetab laste liikumisaktiivsust, vaheldusrikast tegutsemist ning liikumise loomulikku lõimimist päeva jooksul.

3 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA KORRALDUS

3.1 ÕPPEPERIOOD

Õppe- ja kasvatustegevus Võsu Kooli hoiurühmas ja lasteaiarühmades toimub kogu õppeaasta vältel. Õppimine ja lapse arengu toetamine toimub igapäevaselt mängu, suhtlemise, liikumise, uurimise, avastamise, praktilise tegutsemise ja igapäevatoimingute kaudu.

Süsteemsemalt planeeritud õppe- ja kasvatustegevuste periood kestab 15. septembrist 15. maini või nendele kuupäevadele lähimate tööpäevadeni. Sel perioodil kavandatakse ja viiakse läbi projektõppega seotud tegevusi ning toimuvad regulaarselt muusika- ja liikumistegevused. Õppeaasta alguses, 1.–15. septembrini, pööratakse suuremat tähelepanu laste kohanemisele, rühma ühise rütmi kujundamisele, omavahelisele tutvumisele ja kokkulepete loomisele ning turvalise ja toetava rühmakliima kujundamisele. Alates mai keskpaigast pööratakse suuremat tähelepanu õppeaasta jooksul toimunu analüüsimisele, laste arengu jälgimisele ning järgmise õppeaasta kavandamisele. Sel perioodil toimuvad ka kevad- ja lõpupeod ning nendega seotud tegevused. Väljaspool süsteemsemalt planeeritud õppe- ja kasvatustegevuste perioodi jätkub laste arengu toetamine ja õppe- ja kasvatustegevus paindlikumas vormis. Olulisel kohal on

mäng, liikumine, õues tegutsemine, loovtegevused, suhtlemine ning ümbritseva loodus- ja kogukonnakeskkonna avastamine.

Perioodidel, mil laste arv on tavapärasest väiksem, võib rühmade tööd korraldada paindlikult ning moodustada valverühmi. Valverühmade moodustamisel ja töö korraldamisel lähtutakse laste arvust, heaolust ja turvalisusest ning Võsu Kooli töökorraldusest. Lapsevanemaid teavitatakse valverühmade töökorraldusest ja toimumiskohast lasteaia e-keskkonna kaudu.

3.2 TEGEVUSKAVA

Õppeaasta tegevuskava on hoiurühma ja lasteaiarühmade töö planeerimise aluseks, milles määratletakse õppeaasta eesmärgid ja peamised tegevussuunad. Tegevuskava koostatakse enne uue õppeaasta algust koostöös pedagoogilise personaliga lähtudes Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmade õppekavast, eelmise õppeaasta tegevuskava analüüsi tulemustest ning õppeaasta prioriteetidest. Tegevuskavas kavandatakse õppeaasta üldeesmärgid, nende saavutamiseks planeeritavad tegevused, tegevuste ajakava ning vastutajad. Tegevuskava kinnitab kooli direktor hiljemalt 1. septembriks.

Tegevuskava eesmärgi tutvustatakse lapsevanematele õppeaasta alguses toimuvatel lapsevanemate koosolekutel. Õppeaasta lõpus analüüsitakse kavandatud eesmärkide täitmist ja tegevuste tulemuslikkust ning analüüsi tulemusi arvestatakse järgmise õppeaasta tegevuskava koostamisel.

3.3 PÄEVAKAVA PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmade päevakava on üles ehitatud kogu lasteaiale ühise päevase rütmi põhimõttel. Päevakava toetab lapse heaolu, turvatunnet, iseseisvust ja aktiivset tegutsemist ning võimaldab tasakaalustada mängu, liikumist, õues viibimist, söömist, puhkamist ja muid lapse arengut toetavaid tegevusi. Päevakava on paindlik ning selle rakendamisel arvestatakse laste vanust, arengutaset, individuaalseid vajadusi, rühma hetkeolukorda ja laste heaolu. Rühma kavandatud tegevuste kellaajad võivad vajadusel muutuda, et võimaldada lastel tegutseda neile sobivas tempos ning tagada sujuv üleminek ühelt tegevuselt teisele. Paindlikkuse rakendamisel arvestatakse seejuures eelnevalt kokkulepitud kindla ajakavaga tegevustega, näiteks muusika- ja liikumistegevustega.

Lasteaias algab päev kell 7.00 ja lõpeb kell 18.00. Päeva jooksul on tagatud võimalused nii juhendatud kui ka lapse algatatud tegevusteks, õues viibimiseks, liikumiseks, söömiseks, puhkamiseks ja rahulikumateks tegevusteks.

Päevakava kavandamisel lähtutakse põhimõttest, et lapse jaoks on oluline nii aktiivne tegutsemine kui ka võimalus puhata ja taastuda. Kuni kolmeaastasele lapsele tagatakse üldjuhul kuni kaks tundi ning nelja- kuni seitsmeaastasele lapsele üldjuhul kuni üks tund puhkeaega päevas. Puhkeajal võimaldatakse lapsel vastavalt tema puhkevajadusele valida une ja muu vaikse tegevuse vahel. Vaiksed tegevused korraldatakse viisil, mis ei häiri magavaid või puhkavaid lapsi.

Üldjoontes kujuneb päeva rütm järgmiselt:

Kellaaeg	Tegevused
7.00	Lasteaia avamine, laste saabumine ja hommikused tegevused
8.30	Hommikusöök
9.00–12.00	Hommikupoolsed tegevused toas ja õues, vaba mäng, vahepala söömine
12.15	Lõunasöök
13.00–15.00	Hoiurühma puhkeaeg
13.00–14.00	Lasteaiarühmade puhkeaeg; liitrühmade 1,6–3-aastastele lastele võimaldatakse pikemat puhkeaega kuni kella 15.00-ni
15.30	Õhtuode
14.00/15.00–18.00	Õhtupoolsed tegevused toas ja õues, vaba mäng ja huviringid
18.00	Lasteaia sulgemine

Hoiurühma päevakava põhimõtted

Hoiurühma päevakava lähtub kogu lasteaia ühisest päevakavast, kuid arvestab 1,6–3-aastaste laste ealisi ja individuaalseid vajadusi. Päev on vaheldusrikas ning võimalikult selge ja etteaimatava rütmiga, et toetada lapse turvatunnet ja heaolu.

Hommikupoolsel ajal toimub laste aktiivsem tegutsemine, mäng, liikumine, õues viibimine, avastamine ning muud lapse arengut toetavad tegevused. Tegevuste korraldamisel arvestatakse laste vanust, arengutaset, individuaalseid vajadusi ja liikumisvajadust ning võimaldatakse rahulikku üleminekuid ühelt tegevuselt teisele. Pärast lõunasööki on 13.00–15.00 puhkeaeg. Puhkeaeg on hoiurühma päevakava oluline osa ning selle korraldamisel lähtutakse laste vanusest ning individuaalsest puhke- ja unevajadusest. Lapsele võimaldatakse puhkeajal valida une ja muu vaikse tegevuse vahel. Õhtupoolsel ajal jätkuvad laste mäng, õues viibimine, liikumine ja muud laste huvidest ning vajadustest lähtuvad tegevused.

Lasteaiarühmade päevakava põhimõtted

Lasteaiarühmade päevakava lähtub kogu lasteaia ühisest päevakavast ning võimaldab tasakaalustada õppe- ja kasvatustegevusi, laste algatatud tegevusi, vaba mängu, õues tegutsemist, liikumist ja puhkust.

Hommikupoolsel ajal, 9.00–12.00, toimuvad õppe- ja kasvatustegevused ning muud laste arengut toetavad tegevused nii toas kui ka õues. Tegevused lähtuvad laste huvidest, vajadustest ja käsitletavatest teemadest ning seostuvad võimalusel rühmas toimuvate projektidega. Hommikupoolse aja oluline osa on laste vaba mäng, millele jäetakse piisavalt aega ja ruumi. Pärast lõunasööki on lasteaiarühmades 13.00–14.00 puhkeaeg. Liitrühmades võimaldatakse kuni kolmeaastastele lastele nende vanusest ja individuaalsest puhkevajadusest lähtudes pikemat puhkeaega kuni kella 15.00-ni. Puhkeaja korraldamisel lähtutakse päevakava üldistes põhimõtetes kirjeldatust. Õhtupoolsel ajal toimuvad laste huvidest ja vajadustest lähtuvad tegevused, vaba mäng ning õues viibimine. Õhtupoolsel ajal võivad toimuda ka huviringid ja muud laste arengut ning eneseväljendust toetavad tegevused.

3.4 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA LÄBIVIIMINE

Võsu Kooli hoiurühmas ja lasteaiarühmades lähtutakse õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel ja läbiviimisel õppekavas kirjeldatud väärtustest, eesmärkidest ja põhimõtetest ning laste vanusest, arengutasemest, huvidest ja individuaalsetest vajadustest. Tegevuste planeerimine on paindlik ning lähtub laste huvidest, küsimustest, tähelepanekutest ja igapäevastest kogemustest. Õpetaja jälgib laste tegutsemist ja arengut ning kasutab saadud

teavet edasiste tegevuste kavandamisel. Planeerimisel arvestatakse ka õppeaasta eesmärkide, rühmas käsitletavate projektide, aastaegade, tähtpäevade ning lasteaias ja kogukonnas toimuvaga.

Lapse arengu ja aktiivse osalemise toetamiseks kasutatakse igapäevases tegevuses mitmekesiseid töövõtteid. Vastavalt laste ja rühma vajadustele:

- tegutsetakse kogu rühma, väiksemate gruppide või individuaalselt;
- pakutakse lapsele vajaduse korral individuaalset juhendamist ja tuge;
- kohandatakse tegevuste sisu, raskusastet, vahendeid, keskkonda ja tegevuseks antavat aega;
- kasutatakse selget päevakava ja tuttavaid rutiine, mis toetavad lapse turvatunnet ja iseseisvust;
- kasutatakse vajaduse korral visuaalset tuge tegevuste, kokkulepete ja üleminekute mõistmiseks;
- luuakse võimalusi koosõppimiseks, koostegutsemiseks ja üksteiselt õppimiseks;
- võimaldatakse lapsel teha valikuid ning osaleda aktiivselt oma õppimise ja tegutsemise kujundamisel.

Töövõtete valikul lähtutakse põhimõttest, et vajalik tugi on võimalikult loomulik osa rühma igapäevases tegevusest ja õpikeskkonnast. Tegevusi ja keskkonda kohandatakse paindlikult, et võimaldada kõigil lastel osaleda ja areneda vastavalt oma võimetele ja vajadustele.

Õppe- ja kasvatustegevused on lõimitud ning õppimine toimub kogu päeva jooksul mängu, igapäevatoimingute, suhtlemise, liikumise, uurimise, katsetamise ja praktilise tegutsemise kaudu. Olulisel kohal on lapse algatatud tegevused ja vaba mäng ning tasakaal juhendatud ja laste omaalgatuslike tegevuste vahel.

Traditsioonid ja ühistegevused on õppe- ja kasvatustegevuse loomulik osa, mille kaudu toetatakse laste arengut, õppimist, väärtushinnangute kujunemist, ühtekuuluvustunnet ja koostööd ning laste sidet oma rühma, lasteaia, koolipere ja kogukonnaga.

Õppeaasta jooksul:

- tähistatakse eakohaselt traditsioonilisi kalendri- ja rahvakalendritähtpäevi;
- väärtustatakse rühmade ja majade oma traditsioone, sealhulgas rühma või maja sünnipäeva tähistamist;
- korraldatakse vähemalt üks kogu Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmi ühendav ühine üritus;

- luuakse võimalusi erinevate rühmade ja majade vaheliseks koostööks ning ühisteks tegevusteks;
- võimaldatakse lastele teatrikogemust teatrietenduse külastamise või lasteaeda kutsutud teatri kaudu.

Traditsioonide ja ühistevõistluste täpsem korraldus ning õppeaasta jooksul toimuvad sündmused kavandatakse õppeaasta alguses vastavalt õppeaasta eesmärkidele ja võimalustele.

Hoiurühma tegevuste planeerimine ja läbiviimine

Hoiurühmas toetatakse 1,6–3-aastaste laste arengut eakohaste, mänguliste ja igapäevaeluga seotud tegevuste kaudu. Olulisel kohal on turvalise suhte ja keskkonna loomine, mäng, liikumine, suhtlemine, avastamine, meelte kaudu kogemine ning igapäevatoimingutes osalemine.

Tegevuste korraldamisel arvestatakse väikelaste individuaalse arengutempo, keskendumisvõime ning puhke- ja liikumisvajadusega. Tegevused on paindlikud ja lühikesed ning vahelduvad mängu ja igapäevatoimingutega. Lastele võimaldatakse piisavalt aega iseseisvaks tegutsemiseks, kordamiseks ja omas tempos õppimiseks. Täiskasvanu toetab last vahetu suhtlemise, eeskuju, koos tegutsemise ja juhendamise kaudu. Lapse üldoskuste arengut toetatakse kogu päeva jooksul loomulikes igapäevaolukordades.

Lapse üleminek hoiurühmast lasteaiarühma

Lapse üleminekut hoiurühmast lasteaiarühma toetatakse järjepidevalt koostöös lapse, lapsevanema ning hoiurühma ja lasteaiarühma meeskonnaga. Rühmadevaheline koostöö ja ühised tegevused võimaldavad lastel juba hoiurühmas käimise ajal tutvuda lasteaiarühmade laste, õpetajate ja keskkonnaga ning toetavad seeläbi turvalist ja sujuvat üleminekut.

Enne lapse üleminekut jagab hoiurühma meeskond vastuvõtva lasteaiarühma õpetajatega lapse arengut, harjumusi, tugevusi, huvisid ja individuaalseid vajadusi puudutavat olulist teavet. Info jagamise eesmärk on tagada lapse arengu toetamise järjepidevus ning võimaldada uue rühma meeskonnal arvestada lapse vajadustega juba ülemineku algusest.

Hoiurühma õpetajad teevad koostööd lapsevanemaga ning toetavad peret lapse ettevalmistamisel lasteaiarühma minekuks. Lapsevanemale antakse tagasisidet lapse arengust

ja valmisolekust ning jagatakse soovitusi oskuste ja iseseisvuse toetamiseks, mis aitavad lapsel lasteaiarühma igapäevaeluga toime tulla.

Üleminekul lähtutakse lapse individuaalsest arengust ja vajadustest ning pööratakse tähelepanu tema turvatunde, heaolu ja kohanemise toetamisele.

Lasteaiarühmade õppe- ja kasvatustegevuste planeerimine ja läbiviimine

Lasteaiarühmades kavandatakse ja viiakse õppe- ja kasvatustegevusi läbi terviklikult ja lõimitult, lähtudes laste huvidest, arengutasemest ja vajadustest ning õppekavas kirjeldatud üldoskustest ja valdkondade eesmärkidest.

Õppimine toimub mängu, uurimise, katsetamise, arutlemise, liikumise, loovtegevuste ja praktiliste kogemuste kaudu nii rühmaruumis, õuealal kui ka lasteaeda ümbritsevas loodus- ja kogukonnakeskkonnas.

Õppe- ja kasvatustegevuste kavandamisel kasutatakse projektõppe põhimõtteid. Projektide teemad võivad kujuneda laste huvidest, küsimustest ja tähelepanekutest ning õpetaja loodud võimalustest ja algatustest. Projektide käigus lõimitakse erinevaid õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi ning luuakse lastele võimalusi uurimiseks, koostööks, probleemide lahendamiseks, loomiseks ja oma mõtete väljendamiseks.

Õpetaja roll on märgata laste huvisid ja vajadusi, kujundada õppimist toetav keskkond, pakkuda sobivaid vahendeid ja kogemusi, esitada mõtlemist suunavaid küsimusi ning toetada laste aktiivset osalemist. Õppeprotsessi jälgimisel saadud tähelepanekuid kasutatakse järgnevate tegevuste kavandamisel.

3.5 ÕPPEKÄIKUDE KORRALDUS

Õppe- ja kasvatustegevuse osana korraldatakse õppekäike, mis toetavad laste õppimist vahetu kogemuse kaudu ning aitavad seostada õpitut ümbritseva keskkonna ja kogukonnaga.

Õppekäikudel kasutatakse piirkondlikke võimalusi, näiteks külastatakse läheduses asuvaid mõisaid, ettevõtteid, matkaradu ja teisi laste arengut toetavaid paiku. Vajadusel korraldatakse ka õppekäike kaugemal asuvatesse paikadesse, mis pakuvad lastele uusi kogemusi ja toetavad õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide saavutamist.

Õppekäigud kavandatakse rühma õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ning laste huvidest lähtudes ning seostatakse rühma õppeteemade ja projektidega. Võimalusel kasutatakse vanemate rühmade lastega liikumiseks ka ühistransporti.

Õppekäikude korraldamisel järgitakse turvalisuse põhimõtteid ning tagatakse laste piisav järelevalve. Õppekäigud märgitakse lasteaia e-päeviku kalendrisse, mille kaudu teavitatakse nii lapsevanemaid kui ka õppejuhti rühma tegevustest. Õppekäikudel on rühmal alati kaasas rühmatelefon, et vajadusel oleks võimalik kiiresti ühendust võtta.

Enne õppekäiku või muud väljasõitu, mille käigus kasutatakse transpordivahendit, täidetakse lasteaiarühma väljasõidu infoleht, kuhu märgitakse õppekäigu eesmärk, sihtkoht, osalejad ning vastutavad täiskasvanud. Väljasõidulehe blankett on leitav lasteaia e-keskkonnast ning see esitatakse enne väljasõidu toimumist õppejuhile ning jagatakse e-keskkonnas kõigile teistele lasteaiarühmaga kaasa minevatele töötajatele.

3.6 ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE DOKUMENTEERIMINE

Pedagoogiline dokumenteerimine on Võsu Kooli hoiurühma ja lasteaiarühmade õppeprotsessi lahutamatu osa. Selle eesmärk on teha laste õppimine ja õppeprotsess nähtavaks, jälgida ja mõtestada toimuvat ning kasutada kogutud teavet edasiste tegevuste kavandamisel ja laste arengu toetamisel.

Dokumenteermisel pööratakse tähelepanu nii tegevuste tulemustele kui ka õppimise protsessile – laste mõtetele, küsimustele, ideedele, avastustele, kogemustele ja tegutsemisele. Kogutud materjal aitab õpetajal märgata laste huvisid ja vajadusi, analüüsida toimunud tegevusi ning teha pedagoogilisi otsuseid edasise õppeprotsessi kavandamiseks ja kohendamiseks. Dokumenteerimiseks kasutatakse eesmärgist ja tegevuse sisust lähtudes erinevaid vorme ja materjale, näiteks:

- laste töid ja loomingulisi väljendusi;
- fotosid ja videoid;
- laste mõtteid, küsimusi, ütlusi ja vestlusi;
- mõiste- ja ideekaarte;
- õpetajate vaatlus- ja refleksioonimärkmeid;
- projektiseinu ning muid õppeprotsessi kajastavaid väljapanekuid;
- projektiesitlusi ja muid digitaalseid materjale.

Dokumenteerimise vormide valikul lähtutakse tegevuse eesmärgist ja sisust ning kõiki dokumenteerimisvorme ei pea kasutama samaaegselt ega iga tegevuse või projekti puhul.

Õppe- ja kasvatustegevuse igapäevaseks dokumenteerimiseks ning lasteaia ja kodu vahelise infovahetuse toetamiseks kasutatakse lasteaia e-keskkonda. Igal rühmal on e-keskkonnas rühmapäevik, kuhu õpetajad teevad igapäevaselt sissekandeid päeva jooksul toimunud tegevuste ja õppeprotsessi kohta. Rühmapäevikus kajastatakse toimunud tegevusi, käsitletud teemasid ja laste õpikogemusi. E-keskkonna kaudu jagatakse lapsevanematega ka fotosid ja videoid rühma tegevustest koos lühikeste selgituste ja päevakirjeldustega. See toetab lasteaia ja kodu vahelist infovahetust ning aitab muuta laste igapäevase õppimise ja tegevused peredele nähtavaks.

Projektõppe dokumenteerimisel pööratakse tähelepanu kogu projekti protsessile. Projekti jooksul kogutakse ja talletatakse laste mõtteid, küsimusi, ideid, tähelepanekuid, tegevusi, loomingut ning muid projekti arengut kajastavaid materjale. Dokumenteeritud materjali kasutatakse projekti edasise suuna kavandamisel ning lastega toimunu ja õpitu mõtestamisel. Projektõppe protsessi nähtavaks tegemiseks kasutatakse rühmades projektiseinu. Projektisein kujuneb ja täieneb projekti jooksul ning sellel kajastatakse vastavalt projekti sisule laste mõtteid, küsimusi, ideid, töid, fotosid ja muid projekti käigus tekkinud materjale. Projektisein võimaldab lastel projekti käiku jälgida, oma varasemate mõtete ja kogemuste juurde tagasi pöörduda ning õpitut meenutada ja mõtestada. Projektide kokkuvõtteks koostavad õpetajad projektiesitluse, milles kajastatakse projekti kujunemist, olulisemaid tegevusi, laste osalemist, õpikogemusi ja saavutatud õpieesmärke. Projektiesitlust jagatakse lapsevanematega lasteaia e-keskkonna kaudu, võimaldades peredel saada ülevaate laste õppimisest ja projekti käigus toimunud.

Pedagoogiline dokumenteerimine toetab koostööd laste, perede ja kolleegidega ning aitab kujundada õppeprotsessi järjepidevaks ja lapsest lähtuvaks. Dokumenteerimise kaudu saadud tähelepanekuid ja kogutud materjale kasutatakse õpetaja refleksiooniks, laste huvide ja vajaduste märkamiseks ning järgnevate tegevuste ja õpikogemuste kavandamiseks.

4 ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

Võsu Kooli lasteaia kujundatakse õpi- ja kasvukeskkonda kaasava hariduse põhimõtetest lähtudes väärtustades iga lapse turvalisust, heaolu, individuaalsust ja aktiivset osalemist. Keskkond toetab lapse terviklikku arengut ning arvestab laste erinevate vajaduste, võimete ja huvidega. Õpi- ja kasvukeskkond hõlmab nii füüsilist, sotsiaalset, emotsionaalset kui ka digitaalset keskkonda. Õppimine ei piirdu rühmaruumiga, vaid toimub ka lasteaia õuealal, looduses ja ümbritsevas kogukonnas. Keskkonna kujundamisel väärtustatakse looduslähedust, hoolivust, koostööd, iseseisvust ja vastutust.

FÜÜSILISE KESKKONNA KUJUNDAMINE JA KOHANDAMINE

Füüsiline keskkond kujundatakse turvaliseks, paindlikuks, ligipääsetavaks ja laste arengut toetavaks. Ruumide ja tegevusalade korraldamisel arvestatakse laste vanuse, arengutaseme ja individuaalsete vajadustega ning võimaldatakse tegutseda nii ühiselt, väiksemates gruppides kui ka individuaalselt.

Eakohased mängu- ja õppevahendid paigutatakse võimaluse korral lastele kättesaadavalt, et toetada iseseisvat tegutsemist, valikute tegemist, loovust, uurimist ja mängu. Keskkonda kohandatakse vastavalt laste vajadustele ja käimasolevatele tegevustele ning õppimine laieneb igapäevaselt ka õuealale ja ümbritsevasse keskkonda.

Keskkonnas kasutatakse vajaduse ja laste vanuse järgi visuaalset tuge, näiteks pildilist päevakava, visuaalselt esitatud kokkuleppeid, piktogramme ja tegevusjuhiseid. Visuaalne tugi aitab lapsel mõista päeva kulgu ja tegevusi ning toetab iseseisvust ja eneseregulatsiooni.

Rühmaruumis luuakse võimalusi rahunemiseks ja keskendumiseks. Selleks kasutatakse sobivaid tegevuskohti ja vahendeid ning võimaldatakse lapsel vajaduse korral tegutseda rahulikumas keskkonnas. Selline keskkonnakorraldus toetab laste eneseregulatsiooni ja keskendumist ning aitab ennetada ülekoormust.

Õppeprotsess tehakse keskkonnas nähtavaks laste tööde, mõtete, ideede, fotode ja muu õppimist kajastava materjali kaudu. Projektõppe korral kasutatakse projektiseinu, mis võimaldavad jälgida projekti kujunemist ja laste õppimisprotsessi.

SOTSIAALSELT JA EMOTSIONAALSELT TURVALINE KESKKOND

Õpi- ja kasvukeskkonna oluline osa on sotsiaalne ja emotsionaalne turvalisus. Luuakse keskkond, kus iga laps tunneb ennast oodatuna, hoituna, kaasatuna ja väärtustatuna. Rühmas kujundatakse koos lastega eakohaseid kokkuleppeid, mis toetavad hoolivat, lugupidavat ja turvalist käitumist. Laste erinevusi käsitletakse rühma loomuliku osana ning toetatakse iga lapse võimalust osaleda ühistes tegevustes.

Igapäevases suhtluses toetatakse laste oskust märgata, mõista ja väljendada oma tundeid ning arvestada teiste inimeste tunnete ja vajadustega. Väärtustatakse lapse pingutust, arengut ja osalemist ning luuakse võimalusi eduelamuse kogemiseks.

Kaasava õpi- ja kasvukeskkonna aluseks on turvalised, positiivsed ja usalduslikud suhted. Täiskasvanu loob teadlikult toetava suhte iga lapsega ning on oma käitumise ja suhtlemisega eeskujuks. Toetatakse laste omavaheliste suhete, suhtlemis- ja koostööoskuste kujunemist. Lapsi juhendatakse oma soove ja vajadusi väljendama, teistega arvestama ning erimeelsusi ja konflikte eakohasel viisil lahendama. Rühmas kujundatakse hoolivat ja üksteist arvestavat kultuuri. Kogukondlikkuse kaudu toetatakse lapse tunnet, et ta kuulub oma rühma, lasteaeda ja laiemalt kooliperre ning et igaühel on ühises keskkonnas oma koht ja roll.

DIGIKESKKONNA KASUTAMINE

Digivahendeid ja -lahendusi kasutatakse eesmärgipäraselt õppimise, osalemise, loovuse ja eneseväljenduse toetamiseks ning õppeprotsessi mitmekesistamiseks. Digivahendeid võib kasutada näiteks info otsimiseks ja uurimiseks, visuaalse toe loomiseks, õppeprotsessi dokumenteerimiseks ning laste loovuse ja eneseväljenduse toetamiseks. Vajaduse korral kasutatakse tehnoloogilisi lahendusi lapse suhtlemise ja osalemise toetamiseks. Digivahendite kasutamisel arvestatakse laste vanuse, arengutaseme ja vajadustega ning toetatakse eakohaselt turvalise ja vastutustundliku digikäitumise kujunemist. Laste tähelepanu juhitakse eakohasel viisil digikeskkonnaga seotud võimalustele ja ohtudele. Digikeskkond täiendab lapse õpi- ja kasvukeskkonda, kuid ei asenda mängu, liikumist, vahetut suhtlemist, praktilist tegutsemist ega kogemuslikku õppimist.

ÕPETAJA ROLL ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISEL

Õpetaja on õpi- ja kasvukeskkonna teadlik kujundaja, kes jälgib laste tegutsemist ning kohandab keskkonda vastavalt laste huvidele, arengule ja vajadustele. Õpetaja:

- märkab ja arvestab laste individuaalseid vajadusi;
- kujundab turvalise, toetava, kaasava ja paindliku keskkonna;
- loob võimalusi laste iseseisvaks tegutsemiseks, valikute tegemiseks ja aktiivseks osalemiseks;
- jälgib, kuidas lapsed keskkonda ja seal olevaid vahendeid kasutavad, ning teeb sellest lähtudes vajalikke muudatusi;
- on eeskujuks hooliva ja lugupidava suhtlemise kujundamisel;
- teeb lapse arengu ja heaolu toetamiseks koostööd kolleegide, tugispetsialistide ja lapsevanematega.

Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamine on pidev protsess, mille käigus hinnatakse keskkonna sobivust ning kohandatakse seda vastavalt laste ja rühma muutuvatele vajadustele.

5 LAPSE ARENGU HINDAMISE NING TOETAMISE PÕHIMÕTTED, DOKUMENTEERIMINE JA KORRALDUS

5.1 LAPSE ARENGU JÄLGIMINE

Lapse arengu jälgimine ja hindamine on järjepidev protsess, mille eesmärk on saada ülevaade lapse arengust, märgata tema tugevusi, huvisid ja individuaalseid vajadusi ning kavandada sellest lähtudes lapse arengut toetavaid tegevusi ja keskkonda. Lapse arengut jälgitakse igapäevase tegevuse käigus erinevates olukordades, sealhulgas mängus, igapäevatoimingutes, suhtlemisel, liikumisel ning juhendatud tegevustes. Lapse arengu jälgimisel ja hindamisel lähtutakse lapse vanusest, individuaalsest arengutempost ja eripäradest. Oluline on märgata ja väärtustada lapse edusamme ning võrrelda lapse arengut eelkõige tema enda varasema arenguga.

Hoiurühm

Hoiurühmas keskendutakse lapse arengu jälgimisel ja hindamisel eelkõige üldoskuste kujunemisele. Jälgitakse lapse mänguoskuste, tunnetus- ja õpioskuste, sotsiaalsete oskuste ning eneseregulatsiooni oskuste arengut. Lapse arengut jälgitakse loomulikes igapäevaolukordades, mängus, suhtlemisel, igapäevatoimingutes ning lapsele pakutavate eakohaste tegevuste käigus.

Lasteaiarühmad

Lasteaiarühmades jälgitakse ja hinnatakse lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega seotud oskuste arengut. Lapse arengut vaadeldakse terviklikult erinevates igapäeva-, mängu- ja õpituatsioonides ning saadud tähelepanekuid kasutatakse edasise õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja lapse individuaalse arengu toetamisel.

5.2 LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED

Lapse arengu hindamine on järjepidev ja eesmärgipärane protsess, mille kaudu saadakse teavet lapse arengu, tugevuste, huvide, oskuste ja võimaliku toe vajaduse kohta. Hindamise eesmärk on toetada lapse terviklikku arengut ning kavandada tema vajadustele ja võimetele vastavat tegevust, õpet ja õpi- ja kasvukeskkonda.

Lapse arengu hindamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- lapse arengut käsitletakse terviklikult ning arvestatakse tema vanuse, individuaalse arengutempo, võimete ja eripäradega;
- lapse arengut võrreldakse eelkõige tema enda varasema arenguga;
- märgatakse ja väärtustatakse lapse tugevusi, edusamme ja arenguvõimalusi;
- hindamine toimub järjepidevalt ning valdavalt lapse jaoks loomulikes igapäevastes olukordades;
- lapse arengust terviklikuma ülevaate saamiseks kasutatakse erinevaid hindamismeetodeid ja teabeallikaid;
- hindamisel kogutud teavet kasutatakse edasiste tegevuste kavandamisel ja lapse arengu toetamisel;

- lapse arengu hindamisel tehakse koostööd lapsevanemate, rühma meeskonna, teiste lapsega kokkupuutuvate õpetajatega ja tugispetsialistidega;
- last kaasatakse vastavalt tema vanusele ja võimetele oma õppimise ja arengu mõtestamisse.

Lapse arengu hindamiseks kasutatakse Võsu Kooli lasteaia erinevaid meetodeid ja teabeallikaid:

Lapse arengu hindamise meetod / teabeallikas	Kasutamise eesmärk
Mänguvaatlusleht	Lapse mänguoskuste ja mängus avalduvate üldoskuste kujunemise jälgimine.
Igapäevased tähelepanekud ja märkmed	Lapse arengu ja toimetuleku jälgimine mängu, suhtlemise, igapäevatoimingute ning õppe- ja kasvatustegevuste käigus.
Vestlused lapsega	Teabe saamine lapse mõtete, kogemuste, huvide ja eneseväljenduse kohta.
Lapse tööd ja looming	Lapse oskuste, mõtlemise, loovuse ja eneseväljenduse arengu jälgimine.
Lapse eneseanalüüs	Alates 4. eluaastast lapse eakohane kaasamine oma arengu ja kogemuste mõtestamisse.
Koostöö rühma meeskonna ja tugispetsialistidega	Erinevates olukordades tehtud tähelepanekute koondamine ning lapse arengust terviklikuma ülevaate kujundamine.
Koostöö lapsevanemaga	Lapse kohta teabe saamine ning tähelepanekute jagamine tema arengu ja toimetuleku kohta, sh igapäevase infovahetuse, perevestluse ja arenguveestluse kaudu.
Koolivalmiduse hindamine	Lapse koolivalmiduse hindamine lasteaia kokkulepitud hindamisvahendite abil.

Lapse esmakordsel lasteaeda tulekul täidab lapsevanem **tutvumisankeedi**, mille kaudu saadud teave aitab rühma meeskonnal tundma õppida lapse seniseid kogemusi, harjumusi, huvisid, tugevusi ja vajadusi ning toetada tema kohanemist.

Lapse arengu hindamisel lähtutakse kogutud teabest tervikuna. Üksikut vaatlust, lapse tööd või hindamisvahendi tulemust ei käsitleta eraldiseisvalt lapse arengule hinnangu andmise alusena. Hindamisel saadud teavet kasutatakse lapse edasise arengu toetamiseks, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks ning vajaduse korral täiendava toe vajaduse märkamiseks ja kavandamiseks.

5.3 LAPSE ARENGU DOKUMENTEERIMINE

Lapse arengu jälgimise ja hindamise käigus kogutud teave dokumenteeritakse järjepidevalt ja eesmärgipäraselt. Dokumenteerimise eesmärk on anda ülevaade lapse individuaalsest arengust ja arengudünaamikast, teha nähtavaks tema tugevused ja edusammud ning kasutada kogutud teavet lapse edasise arengu ja vajaduse korral toe kavandamisel.

Lapse arengu dokumenteerimiseks kasutatakse igapäevaseid tähelepanekuid ja märkmeid, mänguvaatluslehte, lapse eneseanalüüsi, lapse arengu kirjalikku kokkuvõtet, koolivalmiduskaarti, arenguestluse kokkuvõtteid ning vajaduse korral tugispetsialistide kokkuvõtteid, individuaalse arengu jälgimise kaarti (IAJK) ja individuaalset arenduskava (IAK). Lapse arengu seisukohalt olulised tähelepanekud ja märkmed dokumenteeritakse jooksvalt lasteaia e-keskkonnas selleks loodud vormil ning neid kasutatakse lapse arengu jälgimise, hindamise ja toetamise alusena.

Lapse arengu kohta kogutud teavet käsitletakse tervikuna ning kasutatakse lapse arengu hindamisel, edasiste tegevuste kavandamisel, koostöös lapsevanemaga ja vajaduse korral lapse toetamise korraldamisel.

Lapse arengu kirjalik kokkuvõte

Iga lapse kohta koostatakse üks kord õppeaastas kevadel lapse arengu kirjalik kokkuvõte, kasutades Võsu Kooli lasteaia kokkulepitud arengu kirjaliku kokkuvõtte vormi. Lapse arengu kirjalikus kokkuvõttes antakse ülevaade lapse arengust, tugevustest, edusammudest ning edasist tähelepanu või toetamist vajavatest valdkondadest. Lapse arengu kirjaliku kokkuvõtte

koostamisel lähtutakse õppeaasta jooksul erinevate hindamismeetodite ja teabeallikate kaudu kogutud teabest ning lapse individuaalsest arengust ja arengudünaamikast. Hoiurühma lapse arengu kirjalikus kokkuvõttes keskendutakse eelkõige üldoskuste arengule. Lasteaiarühmades kajastatakse lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega seotud oskuste arengut.

Lapse arengu kirjalikku kokkuvõtet kasutatakse lapse arengu mõtestamisel ja edasiste arengut toetavate tegevuste kavandamisel. Valminud kokkuvõte tehakse lapsevanemale kättesaadavaks lasteaia e-keskkonnas ning seda kasutatakse ka arenguveestluse läbiviimisel.

Lapse arengu kirjalik kokkuvõte koostatakse ka lapse kohta, kellele on avatud individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK) või koostatud individuaalne arenduskava (IAK). Kirjaliku kokkuvõtte koostamisel arvestatakse IAJK-s ja IAK-s dokumenteeritud teabega ning välditakse võimaluse korral sama teabe dubleerimist erinevates dokumentides. Kui lapsele on avatud IAJK, viidatakse kirjalikus arengukokkuvõttes IAJK-le ning kokkuvõttesse ei ole vajalik ümber kirjutada IAJK-s põhjalikumalt dokumenteeritud toevajadust, rakendatud tugimeetmeid ja nende tulemuslikkust. Lapse arengu kirjalik kokkuvõte annab tervikliku ülevaate lapse arengust, IAJK ja IAK keskenduvad lapse individuaalse toevajaduse, seatud eesmärkide, rakendatud tugimeetmete ja nende tulemuslikkuse dokumenteerimisele.

Koolivalmiduskaart

Koolimineva lapse kohta koostatakse kevadel koolivalmiduskaart, kasutades Võsu Kooli lasteaia kokkulepitud koolivalmiduskaardi vormi. Koolivalmiduskaardis antakse ülevaade lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega seotud oskuste arengust ja koolivalmidusest. Koolivalmiduskaardi koostamisel lähtutakse lapse arengu järjepideva jälgimise ja hindamise käigus kogutud teabest, sealhulgas õpetajate tähelepanekutest, lapse töödest ja vestlustest, koolivalmiduse hindamise tulemustest ning vajaduse korral tugispetsialistide tähelepanekutest.

Lapse arengumapp

Iga lapse kohta peetakse lasteaia e-keskkonnas individuaalset arengumappi, kuhu koondatakse lapse arengut kajastavad olulisemad dokumendid ja materjalid. Arengumapi eesmärk on anda

terviklik ja ajas jälgitav ülevaade lapse arengust, õppimisest, tugevustest ja toetamisega seotud kokkulepetest.

Arengumapp sisaldab:

- lapse lasteaeda tulekul lapsevanema täidetud tutvumisankeeti;
- mänguvaatluslehti;
- lapse eneseanalüüsi alates 4. eluaastast;
- pere- ja arenguvestluste kokkuvõtteid;
- valikut lapse arengut iseloomustavatest töödest ja loomingust;
- vajaduse korral tugispetsialistide ja teiste spetsialistide kokkuvõtteid ning muid lapse arengut kajastavaid materjale.

Lapse arengu dokumenteerimiseks kasutatakse lisaks arengumapile lasteaia e-keskkonnas selleks loodud ühtseid vorme: lapse arengu igapäevaste tähelepanekute ja märkmete vormi, lapse arengu kirjaliku kokkuvõtte vormi, koolivalmiduskaarti ning vajaduse korral lapse individuaalse arengu jälgimise kaarti (IAJK) ja individuaalset arenduskava (IAK). Neid dokumente ei dubleerita lapse arengumapis.

Lapse eneseanalüüs viiakse alates 4. eluaastast läbi individuaalse vestlusena õpetaja toel, kasutades lapse vanusele kohandatud eneseanalüüsi vormi. Eneseanalüüsi eesmärk on kaasata laps oma arengu mõtestamisse, toetada tema oskust märgata ja kirjeldada oma tugevusi, arenguvajadusi, huvisid ja kogemusi ning saada teavet lapse kujuneva minapildi kohta.

Arengumappi lisatakse igal õppeaastal valik lapse töödest, mis võimaldavad jälgida tema arengut ja arengudünaamikat erinevates valdkondades. Tööde valikul lähtutakse sellest, et need kajastaksid lapse oskuste, loovuse ja eneseväljenduse arengut ning võimaldaksid võrrelda lapse arengut eri õppeaastatel. Arengumappi lisatavate tööde täpsem valik ja korraldus lepatakse kokku lasteaia meeskonnas.

Arengumappi täiendatakse järjepidevalt kogu lapse lasteaia käimise aja jooksul ning seda hoiustatakse lasteaia e-keskkonnas. Lapsevanemal on ligipääs oma lapse arengumapile kogu lapse lasteaia käimise perioodi vältel. Lapse arengut puudutavat teavet käsitletakse konfidentsiaalselt ning seda kasutatakse lapse arengu, õppimise, heaolu ja vajaliku toe kavandamiseks, jälgimiseks ning hindamiseks.

5.4 LAPSE ARENGU TOETAMINE

Võsu Kooli lasteaias lähtutakse lapse arengu toetamisel kaasava hariduse põhimõtetest, mille kohaselt väärtustatakse iga lapse individuaalsust ning luuakse võimalused tema võimetekohaseks arenguks, õppimiseks, heaoluks ja aktiivseks osalemiseks. Lapse arengu toetamine on järjepidev protsess, mille aluseks on lapse arengu jälgimine, varajane märkamine ning lapse vajadustele vastavate tegevuste ja tugimeetmete kavandamine.

Lapse arengu ja võimaliku toevajaduse esmane märkaja on rühmaõpetaja. Lapse toetamine toimub koostöös rühma meeskonna, lapsevanema, tugispetsialistide ja vajaduse korral teiste lapsega seotud spetsialistidega. Toe kavandamisel lähtutakse lapse tugevustest, arengupotentsiaalset, individuaalsetest vajadustest ja toimetulekust õpi- ja kasvukeskkonnas.

Lapse arengut toetatakse esmalt igapäevase õppe- ja kasvatustegevuse ning õpi- ja kasvukeskkonna kohandamise kaudu. Vastavalt lapse vajadustele kasutatakse muu hulgas tegevuste diferentseerimist, väiksemates gruppides tegutsemist, individuaalset ja täiendavat juhendamist, visuaalset tuge ning päeva korralduse, õppemeetodite, vahendite ja keskkonna kohandamist. Kui rakendatud üldisest toest ei piisa või lapse arenguvajadus eeldab täiendavat sekkumist, kaasatakse lapse toetamise kavandamisse tugispetsialistid ning vajaduse korral rakendatakse tõhustatud tuge või erituge. Lapsele vajaliku toe kavandamisel ja rakendamisel tehakse koostööd lapsevanemaga ning vajaduse korral kaasatakse kooliväliseid spetsialiste ja asutusi.

Lapse toetamiseks rakendatud meetmeid, lapse arengut ja toe tulemuslikkust jälgitakse ning hinnatakse järjepidevalt. Lapse toevajaduse ilmnemisel dokumenteeritakse lapse arengu hindamise tulemused, õpetajate ja tugispetsialistide tähelepanekud, rakendatud tugimeetmed ning hinnang nende tulemuslikkusele individuaalse arengu jälgimise kaardil (IAJK). Vajaduse korral koostatakse lapsele lisaks individuaalne arenduskava (IAK), milles määratakse lapse individuaalsed arengueesmärgid, nende saavutamiseks kavandatud tegevused, tugimeetmed ja vajalikud kohandused. IAK ei asenda IAJK-d ning IAK koostamisel jätkatakse lapse IAJK täitmist.

Lapsevanem on lapse arengu toetamisel oluline koostööpartner. Lapsevanemaga jagatakse teavet lapse arengust ja rakendatud tugimeetmetest ning koostöös kavandatakse lapse vajadustest lähtuvad edasised tegevused.

Lapse arengu ja toevajaduse märkamise, hindamise, tugimeetmete rakendamise ja dokumenteerimise täpsem korraldus, tugispetsialistide ülesanded ning osapoolte rollid on kirjeldatud dokumendis „Tugiteenuste rakendamine Võsu Koolis“.

5.5 EELDATAVAD ÜLDOSKUSED JA VALDKONNAOSKUSED

Lapse areng on terviklik protsess, milles üldoskused ja õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade oskused kujunevad omavahelises seoses igapäevase mängu, suhtlemise, uurimise, liikumise, loovtegevuse ja muude kogemuste kaudu. Üldoskustena käsitletakse mänguoskusi, tunnetus- ja õpioskusi, sotsiaalseid oskusi ning eneseregulatsiooni oskusi. Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigis igapäevastes tegevustes ning need loovad aluse lapse edasisele õppimisele, suhtlemisele, iseseisvale toimetulekule ja eneseregulatsioonile. Valdkonnaoskused kujunevad õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst, muusika ning liikumine. Üld- ja valdkonnaoskuste kujunemine on omavahel lõimitud ning ühe tegevuse käigus võib laps arendada samaaegselt mitmeid oskusi.

Õppekavas kirjeldatud eeldatavad oskused on õpetajale orientiiriks lapse arengu jälgimisel, hindamisel ja toetamisel ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel. Eeldatavaid oskusi ei käsitleta kõigile lastele ühesuguses tempos saavutatavate nõuetena. Arvestatakse lapse individuaalse arengutempo, võimete, huvide ja vajadustega ning lapse arengut vaadeldakse terviklikult ja võrreldakse eelkõige tema enda varasema arenguga.

Õppekava põhiosas kirjeldatakse 3-aastase lapse eeldatavaid üldoskusi ning 6–7-aastase lapse eeldatavaid üld- ja valdkonnaoskusi.

Vahepealsete vanuseastmete eeldatavad üld- ja valdkonnaoskused on kirjeldatud lasteaia lapse arengu kirjaliku kokkuvõtte vormis, mida kasutatakse lapse arengu järjepidevaks jälgimiseks, hindamiseks ja dokumenteerimiseks.

ÜLDOSKUSED

Mänguoskused

Eesmärk: toetada lapse loovuse, algatusvõime, suhtlemisoskuse ja maailma mõistmise arengut mängu kaudu, mis on koolieelses eas lapse peamine tegevusviis.

Mänguoskuste kujunemist toetatakse, võimaldades lapsele piisavalt aega ja mitmekesiseid võimalusi nii iseseisvaks kui ka ühismänguks. Kujundatakse turvaline ja mängu toetav keskkond, mis soodustab lapse omaalgatust, kujutlusvõimet ja loovust. Mängu kaudu toetatakse suhtlemis- ja koostööoskuste arengut ning mängu lõimitakse erinevate õppe- ja kasvatustegevustega.

Tunnetus- ja õpioskused

Eesmärk: toetada lapse mõtlemise, tähelepanu, mälu, õppimisvõime ja probleemilahendusoskuse kujunemist ning valmisolekut õppimiseks.

Tunnetus- ja õpioskuste kujunemist toetatakse mängu, uurimise, katsetamise ja kogemusliku õppimise kaudu. Toetatakse lapse uudishimu ja avastamisrõõmu ning julgustatakse teda küsimusi esitama, seoseid looma, järeldusi tegema ja erinevaid lahendusi otsima. Õppimise toetamisel arvestatakse lapse individuaalse arengutempoga ning kujundatakse positiivset hoiakut õppimise suhtes.

Sotsiaalsed oskused

Eesmärk: toetada lapse oskust suhelda, teha koostööd, arvestada teistega ning tulla toime erinevates sotsiaalsetes olukordades.

Sotsiaalsete oskuste kujunemist toetatakse turvalise, hooliva ja lugupidava suhtluskeskkonna kaudu. Last suunatakse tegema koostööd, arvestama teiste inimeste vajaduste, tunnete ja arvamustega ning lahendama erimeelsusi eakohasel ja rahumeelsel viisil. Toetatakse empaatia, hoolivuse ning viisaka ja lugupidava käitumise kujunemist. Täiskasvanu on oma suhtlemise ja käitumisega lapsele eeskujuks.

Eneseregulatsiooni oskused

Eesmärk: toetada lapse iseseisvuse, eneseteadlikkuse, eneseväljenduse ja igapäevaste toimetulekuoskuste kujunemist.

Eneseregulatsiooni oskuste kujunemisel julgustatakse last iseseisvalt tegutsema, tegema eakohaseid valikuid ning võtma järk-järgult vastutust oma tegevuse eest. Toetatakse positiivse minapildi, enesejuhtimise ning oma emotsioonide märkamise, mõistmise ja sobival viisil

väljendamise oskuse kujunemist. Lapse toetamisel arvestatakse tema individuaalsuse ja vajadustega.

VALDKONNAOSKUSED

Mina ja keskkond

Eesmärk: toetada lapse terviklikku arengut, aidates tal mõista iseennast, teisi inimesi ja ümbritsevat maailma ning kujundada teadlikke, hoolivaid ja väärtustavaid hoiakuid.

Valdkonna oskuste kujunemisel lähtutakse lapse loomulikust huvist iseenda ja ümbritseva maailma vastu. Õppimine toimub eelkõige mängu, uurimise, vaatluse, arutelu ja kogemusliku tegevuse kaudu ning õpitavat seostatakse lapse igapäevaeluga. Toetatakse lapse eneseteadvuse ja maailmataju kujunemist, väärtuspõhiseid hoiakuid ja keskkonnateadlikkust ning oskust tegutseda erinevates keskkondades turvaliselt ja vastutustundlikult.

Keel ja kõne

Eesmärk: toetada lapse keelekasutuse, suhtlemisoskuse ning lugemise ja kirjutamise eelduste kujunemist igapäevase suhtlemise ja kogemuste kaudu.

Keele ja kõne arengut toetatakse igapäevase suhtlemise, mängu ja mitmekesiste keeleliste kogemuste kaudu. Luuakse keeleliselt rikas keskkond ning julgustatakse last ennast väljendama, kuulama, jutustama, küsimusi esitama ja arutlema. Keele arengut seostatakse lastekirjanduse ning lugemise ja kirjutamise eelduste kujunemisega. Täiskasvanu on korrektse ja selge kõne eeskujuks.

Matemaatika

Eesmärk: luua alus loogilisele mõtlemisele, probleemilahendusoskusele ja igapäevaeluks vajalikele matemaatilistele oskustele ning aidata lapsel orienteeruda esemete ja nähtuste maailmas.

Matemaatiliste oskuste kujunemist toetatakse lapse aktiivse tegutsemise ja vahetu kogemuse kaudu. Laps saab uurida, võrrelda, rühmitada, järjestada ja mõõta ning avastada matemaatilisi seoseid mängus ja igapäevastes olukordades. Julgustatakse last katsetama, lahendusi otsima, oma mõttekäike selgitama ning kasutama matemaatilisi mõisteid. Tegevustes arvestatakse lapse arengutasemega ning võimaldatakse kogeda eduelamust.

Kunst

Eesmärk: toetada lapse loovust, eneseväljendust ja kunstilise taju arengut erinevate tegevuste, materjalide ja vahendite kaudu.

Kunstiliste oskuste kujunemisel toetatakse lapse loovust, omaalgatust ja eneseväljendust ning võimaldatakse katsetada erinevate materjalide, vahendite ja tehnikatega. Last julgustatakse oma ideid ellu viima, tööprotsessi mõtestama ning oma loomingust rääkima. Väärtustatakse lapse isikupärast väljendusviisi ning kujundatakse oskust märgata ja väärtustada nii enda kui ka teiste loomingut. Võimaldatakse ka ühiseid kunstitegevusi ja koostööd.

Muusika

Eesmärk: toetada lapse muusikaliste võimete, loovuse ning emotsionaalse ja sotsiaalse arengu kujunemist ning pakkuda võimalusi eneseväljenduseks.

Muusikaliste oskuste kujunemist toetatakse mänguliste ja mitmekesiste tegevuste kaudu, sealhulgas laulmise, muusika kuulamise, liikumise ja pillimängu abil. Toetatakse lapse loovust, eneseväljendust ja muusikast rõõmu tundmist ning arvestatakse lapse individuaalsete võimete ja arengutasemega. Ühiste muusikaliste tegevuste kaudu kujundatakse kuulamis-, koostöö- ja teistega arvestamise oskust.

Liikumine

Eesmärk: toetada lapse kehalist arengut, liikumisoskuste kujunemist ning tervislike eluviiside ja kehalise aktiivsuse väärtustamist.

Liikumisoskuste kujunemist toetatakse igapäevase kehalise aktiivsuse, mängude ja mitmekesiste liikumistegevuste kaudu. Arendatakse põhiliikumisoskusi, koordineerimist, tasakaalu ja kehatunnetust ning kujundatakse positiivset suhtumist liikumisse ja tervislikesse eluviisidesse. Tegevuste korraldamisel arvestatakse laste arengutaseme ja individuaalsete võimetega ning pööratakse tähelepanu ohutusele ja turvalise käitumise kujundamisele.

3-AASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

Hoiurühma perioodi lõpuks eeldatavad üldoskused kirjeldavad orientiirina oskusi, mille kujunemist toetatakse kuni 3-aastase lapse arengus.

Mänguoskused

3-aastane laps:

- keskendub lühiajaliselt mängule ning sooritab mitu omavahel seotud mängulist toimingut;
- kasutab mängus erinevaid vahendeid ning jäljendab mängides varasemalt kogetut;

- tunneb huvi teiste laste mängu vastu, kutsub kaaslasi mängima ja ühineb teiste algatatud mänguga;
- suhtub kaaslaste mängu heatahtlikult ning järgib lihtsamaid mängureegleid.

Tunnetus- ja õpioskused

3-aastane laps:

- tunneb huvi ümbritseva maailma vastu ning uurib seda erinevate meelte abil;
- keskendub huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele ning suudab jälgida lühikesi lugusid;
- mõistab lihtsamat kõnet ja juhiseid ning tegutseb nende järgi;
- väljendab end teistele arusaadavalt, kasutab suhtlemiseks vajalikku sõnavara ja osaleb vestluses;
- märkab objektide ühiseid ja erinevaid tunnuseid ning rühmitab neid ühe tunnuse alusel;
- paneb detailidest kokku lihtsa terviku.

Sotsiaalsed oskused

3-aastane laps:

- kirjeldab ennast ja teisi lihtsamate väliste tunnuste kaudu ning väljendab oma vajadusi ja soove;
- tunneb huvi mängukaaslaste vastu, loob tuttavate lastega suhteid ning püüab teistega arvestada ja asju jagada;
- algatab suhtlust laste ja täiskasvanutega ning osaleb täiskasvanuga ühistegevustes;
- mõistab ja järgib täiskasvanu toel lihtsamaid rühma kokkuleppeid.

Eneseregulatsiooni oskused

3-aastane laps:

- tuleb toime vanematest eemaloleku ning ühelt tegevuselt teisele üleminekuga;
- suudab täiskasvanu toel lühikest aega oma soove edasi lükata ja oma käitumist pidurdada;
- väljendab oma tundeid ning tuleb täiskasvanu toel toime tugevate emotsioonidega;
- saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega;
- paneb pärast tegevust täiskasvanu juhendamisel kasutatud asjad oma kohale.

6-7-AASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLD- JA VALDKONNAOSKUSED

Mänguoskused

6–7-aastane laps:

- keskendub mängule ning algatab ja arendab iseseisvalt mängu sisu;
- kasutab mängus loovalt erinevaid vahendeid ning rakendab oma kujutlusvõimet, kogemusi, teadmisi ja oskusi;
- täidab mängudes erinevaid rolle ning näitab üles omaalgatust ja loovust;
- teeb mängukaaslastega koostööd, lahendab mängus tekkivaid probleeme ja jõuab kokkulepeteni;
- järgib mängureegleid, oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada ning tuleb toime nii võidu kui ka kaotusega.

Tunnetus- ja õpioskused

6–7-aastane laps:

- keskendub huvipakkuvale tegevusele ning täidab kahe- kuni kolmeosalist igapäevast juhist või korraldust;
- mõistab kuuldot, reageerib sellele asjakohaselt ning osaleb arutlevas dialoogis;
- esitab küsimusi, arutleb ja väljendab oma mõtteid arusaadavalt;
- rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel ning mõistab lihtsamaid seoseid ja tervikuid;
- kasutab varem õpitut uutes olukordades ning valib probleemide lahendamiseks sobivaid vahendeid ja võtteid.

Sotsiaalsed oskused

6–7-aastane laps:

- tunneb huvi teiste vastu, loob sõprussuhteid ning suhtleb julgelt laste ja täiskasvanutega;
- märkab ja arvestab teiste inimeste tunnete, vajaduste ja erinevustega;
- teeb kaaslastega koostööd ning oskab vajaduse korral abi küsida ja pakkuda;
- eristab sobivat ja ebasobivat käitumist, arvestab oma käitumise tagajärgedega ning järgib kokkuleppeid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
- osaleb ühistes otsustusprotsessides ja teeb ettepanekuid;
- tuleb uudsetes olukordades toime ning järgib vajaduse korral täiskasvanu juhiseid.

Eneseregulatsiooni oskused

6–7-aastane laps:

- kirjeldab ja väljendab oma emotsioone sobival viisil ning kasutab täiskasvanu toel vajaduse korral rahunemist ja vaimset tasakaalu toetavaid tegevusi;
- kavandab, algatab ja korraldab mänge ning igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
- tegutseb pingutust nõudva ülesande kallal sihipäraselt nii iseseisvalt kui ka rühmas;
- kohandab oma käitumist olukorra ja saadud tagasiside järgi;
- tuleb iseseisvalt toime eneseteenindamisega ning tal on kujunenud esmased tööharjumused.

Mina ja keskkond

6–7-aastane laps:

- kirjeldab iseennast, oma omadusi ja huvisid ning oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- tunneb oma keha, selle olulisemaid funktsioone ja privaatseid kehaosi ning oskab oma keha ja piire kaitsta;
- tunneb erinevaid ameteid, Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi;
- mõistab inimeste erinevusi ning arvestab inimeste erinevate vajaduste ja kultuuritraditsioonidega;
- oskab käituda ebameeldivates, ohtlikes ja ebaturvalistes olukordades, vajaduse korral abi kutsuda ning järgib liikluses ohutu käitumise põhimõtteid;
- mõistab tervise hoidmise põhimõtteid, sealhulgas hügieeni, hammaste tervise, mitmekesise toitumise, piisava une, puhkuse ja kehalise aktiivsuse tähtsust;
- tunneb oma kodukoha eripära ja loodust ning kirjeldab looduses ja inimeste tegevuses toimuvaid muutusi erinevatel ajaperioodidel ja aastaegadel;
- märkab inimese tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;
- mõistab, et vägivald ja kiusamine ei ole lubatud, ning teab turvalise käitumise põhimõtteid;
- mõistab raha otstarvet;
- teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ning eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid, oskab nimetada digikeskkonna ohte ning kasutada digivahendeid ja lihtsamaid robotikaseadmeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovaalt.

Keel ja kõne

6–7-aastane laps:

- suhtleb eakaaslaste ja täiskasvanutega, arvestades suhtlusolukorra ja vestluspartneriga;
- mõistab kuuldu sisu, reageerib sellele sobivalt ning väljendab oma mõtteid arusaadavalt;
- jutustab pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse põhjal, tuues esile olulise ning kirjeldades enda ja teiste tundeid;
- kasutab suhtlemiseks piisavat sõnavara, moodustab vajaduse korral ise sõnu, kasutab liitlauseid ning hääldab õigesti emakeele häälikuid;
- tunneb tähti ning loeb kokku 1–2-silbilisi sõnu;
- kirjutab 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Eesti keel teise keelena

6–7-aastane eesti keelt teise keelena kõnelev laps:

- mõistab tuttavat teemat ja igapäevases suhtluses kasutatavat eestikeelset kõnet;
- mõistab õpitud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes;
- mõistab õpitud sõnavara piires korraldusi ja lihtsamaid küsimusi ning reageerib ja vastab neile asjakohaselt, vajaduse korral žesti või viipe toel;
- kasutab sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid;
- kordab vajaduse korral võrdleva hääldamise ning žesti või viipe toel erineva häälikupikkusega sõnu;
- tunneb eesti keele tähestikku ja loeb kokku 1–2-silbilisi sõnu;
- kirjutab vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

Matemaatika

6–7-aastane laps:

- määrab esemete hulga ühiseid tunnuseid, rühmitab esemeid samaaegselt kahe tunnuse alusel ning võrdleb hulki;
- loendab 12 piires, tunneb arvude 1–12 järjestust ja numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- liidab ja lahutab viie piires, tunneb märke $+$, $-$ ja $=$ ning koostab esemete hulkade põhjal lihtsaid matemaatilisi jutukehi;

- järjestab kuni viis eset suuruse järgi ning mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga;
- kasutab õigesti aega väljendavaid mõisteid, nimetab nädalapäevi, kuid ja aastaaegu õiges järjestuses, teab oma sünnikuud ja -päeva ning määrab kellaaega täistundides;
- orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning kirjeldab esemete asukohta teise eseme suhtes;
- tunneb enamkasutatavaid raha- ja mõõtühikuid ning teab nende kasutusvõimalusi;
- tunneb ja kirjeldab ringi, kolmnurka, nelinurka, kera ja kuupi;
- märkab, jätkab ja loob mustreid, rütme ning kordusi.

Kunst

6–7-aastane laps:

- märkab ümbritsevas detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab neid isikupärasel viisil;
- väljendab erinevaid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades oma meeleolu ja kujutlusvõimet ning kasutab vahendeid ohutult ja eesmärgipäraselt;
- esitleb oma kunstitööd, arutleb enda ja kaaslaste tööde ning vaadeldud kunstiteoste üle;
- kavandab ja teostab kaaslastega ühiseid kunstitöid ning kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;
- loob eakohaselt digitaalset sisu, näiteks fotot, heli või videot.

Muusika

6–7-aastane laps:

- laulab eakohaseid laule üksi ja koos kaaslastega;
- kuulab tähelepanelikult muusikat, iseloomustab kuuldut ning eristab õpitud pille tämbri ja kõla järgi;
- mängib eakohastel pillidel lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;
- liigub vastavalt muusika rütmile ja meeleolule ning tantsib eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;
- väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades erinevaid liigutusi, tantsusamme ja vahendeid.

Liikumine

6–7-aastane laps:

- keskendub sihipärasele kehalisele tegevusele ja suudab selle nimel pingutada;

- sooritab põhiliikumisi koordineeritult ning kasutab tasakaalu, osavust, vastupidavust, painduvust, kiirust ja jõudu arendavaid tegevusi;
- säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel ning kasutab liikumisel erinevaid vahendeid;
- sooritab harjutusi õpetaja selgituste järgi ning oskab neid ka ise ette näidata;
- liigub üksi ja koos kaaslastega vastavalt rütmile ning erineva tempoga;
- mängib erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu ning järgib ohutus- ja mängureegleid;
- valib liikumiseks sobivaid kohti ja vahendeid ning tunneb erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

6 LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lasteaia ja kodu koostöö eesmärk on toetada lapse heaolu, arengut ja õppimist ning tagada lapse arengu järjepidev toetamine kodu ja lasteaia koostöös. Lapsevanemat käsitletakse lapse arengu toetamisel olulise koostööpartnerina ning koostöö põhineb vastastikusel usaldusel, lugupidamisel, avatud suhtlemisel ja lapse huvidest lähtumisel.

Lapsevanema esmane koostööpartner lasteaias on lapse rühma meeskond. Koostöö toimub järjepidevalt igapäevase suhtluse, lasteaia e-keskkonna, pere- ja arenguvestluste, vajaduspõhiste vestluste, rühmapõhiste suhtluskanalite, ühiste sündmuste ning muude kokkulepitud koostöövormide kaudu.

Lapsevanematega koostöös lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- lapse arengut, õppimist, heaolu ja toimetulekut puudutavat teavet vahetatakse regulaarselt ning lapsevanemale antakse lapse arengu kohta tagasisidet;
- lapsevanem kaasatakse lapse arengut ja toetamist puudutavate otsuste tegemisse ning kokkulepete sõlmimisse;
- lapsevanematele jagatakse teavet rühmas käsitletavate projektide ja õppeteemade ning nende eesmärkide kohta, et toetada lapse õpikogemuste seostamist kodu ja lasteaia ning võimaldada perel lapse õppimist ja huvisid ka kodus toetada;

- koostöös arvestatakse võimaluse piires pere eripära, väärtuste ja kasvatuspõhimõtetega ning vajaduse korral kohandatakse suhtlusviise ja -kanaleid, et tagada osapooltele arusaadav ja toimiv koostöö;
- lapse emotsionaalse ja füüsilise turvalisuse ning heaolu tagamist käsitletakse lasteaia ja kodu ühise eesmärgina ning murekohtade korral püütakse neid märgata ja lahendada võimalikult varakult;
- lapsevanematele luuakse võimalusi osaleda rühma ja lasteaia tegevustes, sealhulgas ühissündmustel, õppekäikudel, töötubades ja teistes koostöövormides, ning jagada oma teadmisi, oskusi ja kogemusi;
- lapsevanematelt kogutakse tagasisidet lasteaia tegevuse ja koostöö kohta ning saadud tagasisidet kasutatakse lasteaia tegevuse arendamisel;
- koostöös tekkivaid erimeelsusi lahendatakse avatud suhtluse, vastastikuse lugupidamise ja lapse huvidest lähtumise põhimõttel ning vajaduse korral kaasatakse lasteaia juhtkond või tugispetsialistid.

6.1 KOOSTÖÖ LAPSE ARENGU TOETAMISEL

Lapse arengu ja võimaliku toevajaduse märkamisel tehakse lapsevanemaga tihedat koostööd. Lapsevanemaga jagatakse tähelepanekuid lapse arengu ja toimetuleku kohta, arutatakse lapse vajadusi ning lepitakse kokku sobivad võimalused lapse toetamiseks nii lasteaias kui ka vajaduse korral kodus. Kui lapse arenguvajadused eeldavad täiendavat tuge, arutatakse lapsevanemaga rakendatavaid tugimeetmeid ja nende tulemuslikkust. Vajaduse korral kaasatakse koostöösse lasteaia tugispetsialistid ning lapse vajadustest lähtudes tehakse koostööd ka lasteaia väliste spetsialistide ja asutustega.

Lapse toetamiseks tehtud kokkuleppeid jälgitakse ja hinnatakse koostöös lapsevanemaga ning vajaduse korral kohandatakse edasisi tegevusi. Lapse toetamise täpsem korraldus on kirjeldatud dokumendis „Tugiteenuste rakendamine Võsu Koolis“.

6.2 PEREVESTLUS

Lapse esmakordsel lasteaeda tulekul täidab lapsevanem tutvumisankeedi, mille kaudu saab rühma meeskond esmase ülevaate lapse harjumustest, huvidest, tugevustest, vajadustest ja muust lapse kohanemise ning arengu toetamiseks olulisest teabest.

Lapse esmakordsel Võsu Kooli lasteaeda või hoiurühma tulekul toimub ühe kuni kahe kuu jooksul lapsevanemaga perevestlus. Vestluse eesmärk on vahetada esmaseid tähelepanekuid lapse kohanemise ja toimetuleku kohta, jagada lapsevanema ja õpetajate kogemusi ning leppida vajaduse korral kokku edasistes tegevustes ja lapse toetamise põhimõtetes.

Perevestlus toetab usaldusliku koostöösuhte kujunemist pere ja lasteaia vahel ning loob aluse edasiseks järjepidevaks koostööks.

6.3 ARENGUVESTLUS

Lapsevanemale pakutakse võimalust osaleda arenguvestlusel üks kord õppeaastas sügisel.

Vajaduse korral ning õpetaja või lapsevanema ettepanekul võib täiendava arenguvestluse läbi viia ka muul ajal, sealhulgas õppeaasta lõpus.

Arenguvestluse eesmärk on anda ja saada tagasisidet lapse arengust, õppimisest ja toimetulekust, vahetada lapse kohta tähelepanekuid ning leppida kokku lapse edasise arengu toetamise eesmärgid ja tegevused. Sügisene arenguvestlus toimub jätkavate laste vanematega. Vestlusel vaadatakse koos üle kevadel koostatud lapse arengu kirjalik kokkuvõte ning selle ja teiste lapse arengu jälgimise käigus kogutud tähelepanekute põhjal lepitakse kokku lapse arengu toetamise eesmärgid ja olulisemad tegevussuunad alanud õppeaastaks. Esmakordselt lasteaeda tuleva lapse vanematega toimub sügisel vaid perevestlus.

Arenguvestluse aja lepib lapsevanemaga kokku rühmaõpetaja. Vestluse käigus saavad nii õpetaja kui ka lapsevanem jagada oma tähelepanekuid ning arutada lapse tugevusi, arengut, huvisid, vajadusi ja edasise toetamise võimalusi. Arenguvestluse tulemusena koostatakse kokkuvõte, milles kajastatakse vestluse olulisemad tähelepanekud, lapse arengu toetamiseks seatud eesmärgid ja kokkulepped. Kokkuvõte lisatakse lapse arengumappi lasteaia e-keskkonnas.

Kui lapsevanem ei soovi pakutud arenguestlustel osaleda, annab ta sellest kirjalikult teada lasteaia e-keskkonnas. Arenguestlustest loobumine ei mõjuta lapse arengu järjepidevat jälgimist ega lapsevanemale lapse arengu kohta tagasiside andmist.

6.4 LAPSEVANEMATE OSALEMINE LASTEAIA TEGEVUSES

Lasteaed väärtustab lapsevanemate osalemist lasteaia ja rühma tegevustes ning loob selleks erinevaid võimalusi. Lapsevanemaid kaasatakse võimaluse korral ühissündmustesse, õppekäikudele, töötubadesse, projektidesse ja teistesse rühma või lasteaia tegevustesse. Lapsevanemad saavad panustada ka oma teadmiste, oskuste, kogemuste ja ideedega.

Lapsevanemate osalemine lasteaia arendamises toimub muu hulgas hoolekogu kaudu. Igast rühmast valitakse lapsevanemate esindaja hoolekogusse, kus ta esindab rühma laste ja vanemate huve. Hoolekogu tegevus toimub vastavalt kehtivale korrale ja hoolekogu töökorraldusele.

7 ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Võsu Kooli lasteaia õppekava on arenev dokument, mille rakendamist analüüsitakse ning mida uuendatakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele. Õppekava arendamisel lähtutakse õigusaktide muudatustest, lasteaia arengusuundadest, sisehindamise tulemustest, õppe- ja kasvatustegevuse analüüsist ning laste, perede ja lasteaia meeskonna vajadustest.

Õppekava rakendamist ja ajakohasust analüüsitakse järjepidevalt lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse ning arendustegevuse käigus. Vajadus õppekava muutmiseks või täiendamiseks võib tuleneda muu hulgas õppeaasta analüüsist, sisehindamisest, muutunud õigusaktidest või lasteaia töökorralduse ja arengusuundade muutumisest.

Õppekava muutmise ja täiendamise ettepanekuid võivad teha lasteaia töötajad, juhtkond, hoolekogu ja lapsevanemad. Ettepanekud arutatakse läbi lasteaia meeskonnas.

Enne õppekava kinnitamist või muutmist esitatakse õppekava arvamuse avaldamiseks hoolekogule ja pedagoogilisele nõukogule vastavalt kehtivates õigusaktides sätestatud korrale. Õppekava ja selle muudatused kinnitab Võsu Kooli direktor.